

STRATEGI PENGAJARAN DAN MOTIVASI PELAJAR DALAM KALANGAN GURU BAHASA MELAYU DI SMK SERI AMPANGAN

**¹Muhamad Amir Asyraf Abdul Rahim* & ²Wan Muna Ruzanna Wan
Mohammad**

Pusat Kajian Kepelbagaian Pendidikan, Fakulti Pendidikan, Universiti
Kebangsaan Malaysia, 43600, Bangi, Selangor, Malaysia

*Corresponding author: amirasyref98@gmail.com

Published online: 30 November 2023

To cite this article: A. Rahim, M., A., A., & W. Mohammad., W., M., R.,
Strategi Pengajaran Dan Motivasi Pelajar Dalam Kalangan Guru Bahasa
Melayu Di Smk Seri Ampangan. *Asia Pacific Journal of Youth Studies*
(APJYS), 2(2), 134-168. <https://doi.org/10.56390/apjys2023.1.1.10>

To link to this article: <https://doi.org/10.56390/apjys2023.1.1.10>

ABSTRACT

The students returned to face-to-face sessions with various issues that arose during virtual learning sessions during the pandemic phase. Therefore, this study was conducted to explore the teaching strategies of Bahasa Melayu teachers and identify the motivation of fourth grade students. This study was conducted using a qualitative design method involving two Malay teachers and three fourth grade students in the Seremban area. The researcher has chosen a semi-structured interview method which is flexible. The findings of the study show that Malay language teachers have applied four strategies during teaching and learning (PdP) activities, namely teacher-centered strategies, student-centered strategies, activity-centered strategies and material-centered strategies. In addition, the results from the interviews also show that students have a high motivation in learning Malay, which is by looking at intrinsic motivation and extrinsic motivation. Therefore, it is the responsibility of the Malay language teacher to apply an interesting approach during the PdP session to create more effective learning and subsequently be able to form high motivation among students.

Keywords: *Teaching and learning strategies, student motivation, intrinsic motivation, extrinsic motivation, Malay teachers*

ABSTRAK

Para pelajar kembali semula kepada sesi bersemuka dengan pelbagai isu yang timbul semasa sesi pembelajaran alam maya sewaktu fasa pandemik. Oleh itu, kajian ini dijalankan bagi meneroka strategi pengajaran guru Bahasa Melayu dan mengenal pasti motivasi pelajar tingkatan empat. Kajian ini dijalankan dengan menggunakan kaedah reka bentuk kualitatif yang melibatkan dua orang guru Bahasa Melayu dan tiga orang pelajar tingkatan empat di kawasan Seremban. Pengkaji telah memilih kaedah temu bual separa berstruktur yang mana ia bersifat fleksibel. Dapatan kajian menunjukkan guru bahasa Melayu telah mengaplikasikan empat strategi semasa aktiviti pengajaran dan pembelajaran (PdP) iaitu strategi berpusatkan guru, strategi berpusatkan pelajar, strategi berpusatkan aktiviti dan strategi berpusatkan bahan. Di samping itu, hasil daripada temu bual juga menunjukkan pelajar mempunyai motivasi yang tinggi dalam mempelajari bahasa Melayu iaitu dengan melihat motivasi intrinsik dan motivasi ekstrinsik. Oleh hal yang demikian, menjadi tanggungjawab guru bahasa Melayu dalam mengaplikasikan pendekatan yang menarik sewaktu sesi PdP dilaksanakan bagi mewujudkan pembelajaran yang lebih efektif dan seterusnya mampu membentuk motivasi yang tinggi dalam kalangan pelajar.

Kata kunci: Strategi pengajaran dan pembelajaran, motivasi pelajar, motivasi intrinsik, motivasi ekstrinsik, guru Bahasa Melayu.

PENGENALAN

Memang tidak dapat dinafikan, pandemik Covid-19 yang melanda dunia termasuk negara kita telah memberikan impak yang negatif dalam pelbagai sektor termasuklah dalam sektor pendidikan. Ini secara tidak langsung telah memaksa semua lapisan masyarakat sama ada di bandar mahupun di luar bandar khususnya dalam kalangan pendidik dan pelajar untuk mengikuti arahan kerajaan bagi kesejahteraan semua. Perintah ini merupakan suatu tindakan drastik oleh pihak kerajaan bagi menyekat dan membendung penularan wabak di samping menjaga kesihatan pelajar daripada terkena wabak yang mana sehingga boleh mengugat nyawa. Oleh hal yang demikian, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah mengambil langkah proaktif dengan memaklumkan kaedah Pengajaran dan Pembelajaran (PdP) bersemuka ditukarkan sepenuhnya kepada PdP dalam talian. Windhiyana (2020) telah menjelaskan bahawa pembelajaran secara dalam talian merupakan satu wahana pembelajaran secara maya melalui capaian Internet untuk membentuk satu komunikasi antara guru dan murid tanpa memerlukan pembelajaran secara bersemuka.

Situasi ini sememangnya telah mengubah amalan pendidikan di negara ini yang pada awalnya memang sukar bagi mengadaptasi dan seterusnya memberikan kesan kepada aktiviti harian terutamanya dalam sektor pendidikan yang mana tenaga pengajar dan pelajar hanya melalui proses PdP secara alam maya di rumah sahaja. Walaubagaimanapun, KPM telah menyediakan satu manual PdP di rumah (PdPR) yang secara tidak langsung sedikit sebanyak memudahkan guru-guru dalam melaksanakan PdPR secara dalam talian. Ia merupakan peluang kepada guru yang mengajar secara dalam talian dalam mengaplikasikan pengetahuan khususnya dari segi kreativiti dalam mengendalikan PdP berasaskan teknologi. Menurut Rahayu et. al. (2020), corak, kaedah dan gaya PdP memerlukan perubahan yang drastik iaitu di luar jangkaan pemikiran biasa dalam kalangan guru apabila berhadapan dengan norma baharu ini. Ini secara tidak langsung pihak yang terlibat seperti guru dan pelajar akan didedahkan dan sedikit sebanyak mampu untuk meningkatkan kemahiran PdP secara dalam talian ini. Ini selaras dengan kenyataan Muniroh et. al. (2020) yang mana pendidik serta pelajar dapat meningkat kemahiran PdP tanpa bergantung kepada buku teks atau bahan yang bercetak sepenuhnya.

Pada hujung tahun 2021, pembukaan semula sekolah telah dilaksanakan secara berperingkat bermula 3 Oktober 2021. Peralihan proses pembelajaran daripada dalam talian kepada bersemuka akan mengubah semula norma pembelajaran pelajar beserta pengamalan Prosedur Operasi Standard (SOP) yang ketat. Keutamaan suntikan vaksin diberi kepada calon peperiksaan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) dan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM). Seterusnya, KPM telah mengumumkan sesi persekolahan sesi 2022 di seluruh Malaysia selepas bercuti panjang sempena tamatnya sesi persekolahan 2021 yang bermula pada 26 Februari. Pelajar-pelajar sekolah rendah dan menengah akan kembali ke sekolah bagi meneruskan pembelajaran secara bersemuka. Berdasarkan kenyataan yang telah dikeluarkan oleh Dr. Radzi Jidin yang mana menjelaskan bahawa KPM akan menunda pembukaan sekolah dan akan bermula pada 4 April bagi semua pelajar. Kini, semua sekolah, baik sekolah rendah dan menengah sudah beroperasi semula yang mana semua warga sekolah perlu mengharungi kebiasaan baharu 'the new norm' dalam proses Pengajaran dan Pembelajaran (PdP). Menurut Flores & Gago (2020), pembelajaran secara bersemuka lebih digemari oleh golongan pendidik dan pelajar. Proses interaksi, perdebatan dan perbincangan antara guru dan sesama pelajar lebih disenangi oleh pelajar (Ratten, 2020).

Dalam menghadapi pasca Perintah Kawalan Pergerakan (PKP), guru-guru perlu berdepan dengan budaya norma baharu dengan melaksanakan perubahan seperti penjarakan fizikal sepanjang berada di sekolah, dalam bilik darjah, pejabat, mengamalkan budaya hidup yang sihat dan menitik beratkan aspek kebersihan. Gaya kepimpinan dan pelaksanaan

tugas guru-guru turut memerlukan perubahan yang drastik di luar jangkaan pemikiran biasa apabila berhadapan dengan situasi baharu yang tidak dijangkakan ini. Ini semua sudah pasti memberikan impak yang besar dan baharu yang harus didepani oleh setiap guru. Dalam pada itu, terdapat juga banyak kesan kepada pelajar khususnya berkaitan dengan aspek pengetahuan semasa pembelajaran dalam talian sebelum ini untuk dibawa semula ke sekolah yang mana pembelajaran dilaksanakan secara bersemuka. perkara ini timbul juga disebabkan oleh peringkat umur pelajar yang mana mengalami beberapa fasa dalam kehidupannya. Setiap fasa umur mempunyai syarat dan tuntutan yang unik bagi setiap individu. Hal ini terbukti apabila seseorang boleh meluahkan emosinya seperti melepaskan tekanan dengan cara yang tersendiri termasuklah meluahkan kemarahan dengan kata-kata yang negatif, menangani situasi dan halangan dengan tenang dan baik serta mampu mengharungi situasi dengan matang dan terkawal. Hal ini secara tidak langsung menunjukkan seseorang individu mempunyai cara yang berbeza dalam membuat pilihan disebabkan atau beberapa faktor. Oleh itu kajian ini akan mengenal pasti strategi pengajaran yang dilakukan oleh guru bahasa Melayu serta menentukan motivasi pelajar tingkatan empat dalam mempelajari Bahasa Melayu secara bersemuka di sekolah.

Penyataan Masalah

Pada Januari 2020, Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) telah mengisytiharkan situasi pandemik ekoran daripada penularan wabak penyakit iaitu sejenis virus baharu yang dinamakan sebagai Covid-19. Selaras dengan pengisytiharan wabak ini, seluruh negara termasuklah negara Malaysia terpaksa menutup semua sektor termasuklah sektor pendidikan. Ini termasuklah semua jenis sekolah daripada peringkat rendah hingga peringkat menengah dan tidak ketinggalan peringkat tinggi iaitu IPTA dan IPTS. Hal ini dilaksanakan bertujuan bagi memutuskan rantai penularan wabak yang berbahaya. Jadi, ini secara tidak langsung menyebabkan proses pengajaran dan pembelajaran secara bersemuka yang diguna pakai sebelum ini terpaksa dihentikan dalam tempoh PKP.

Seperti yang sedia maklum, pandemik covid-19 telah banyak memberi kejutan dari segi impak kepada sekolah dan sistem pendidikan khususnya di Malaysia serta memberi kesan terhadap peluang pendidikan. Bagi kebanyakan pelajar, pandemik ini telah menyebabkan mereka kehilangan dari aspek pengetahuan, kemahiran serta kandungan pelajaran yang telah mereka pelajari sebelum ini (Fernando M. Reimers, 2021). Menurut Fernando M. Reimers (2021) menyatakan ramai daripada pelajar ini telah terpisah daripada sekolah dan terdapat sebahagian daripada kalangan pelajar ini terkesan disebabkan kurangnya kemampuan dalam mengambil bahagian semasa PdP dalam talian yang mana membawa kepada ketaksamaan dalam kalangan negara.

Seterusnya, kurang persediaan berkaitan penggunaan alat peranti serta aspek yang berkaitan dengan kesediaan pemikiran yang mana pelajar ini masih ingin menggunakan kaedah pembelajaran yang lama untuk meneruskan pembelajaran secara maya menjadi salah satu punca pelajar kurang mendapat input dan kefahaman berkaitan dengan topik yang dibincangkan semasa pembelajaran dalam talian. Ini dibuktikan oleh kajian Siti Balqis Mahlan & Muniroh Hamat (2020) menyatakan pelajar ini masih belum bersedia dari segi fizikal dan mental. Pelajar-pelajar ini seharusnya memantapkan ilmu berkaitan dengan teknologi maklumat bagi memudahkan proses PdP secara alam maya. Dalam pada itu, kenyataan Briliannur, Aisyah, Uswatun, Abdy dan Hidayatur (2020) membuktikan bahawa pembelajaran secara dalam talian bagi pelajar sekolah adalah kurang berkesan kerana wujudnya kekangan ekonomi dari segi sarana dan prasarana. Menurut kajian ini juga, para pelajar didapati tidak bersedia dari segi teknologi yang mana termasuklah dari segi akses pencapaian internet dan juga kekurangan sumber maklumat mengenai penyediaan teknologi mudah alih pada masa kini.

Oleh sebab itu, ini secara tidak langsung akan mempengaruhi motivasi pelajar serta mengekalkan minat dalam sesi PdP dalam talian dan seterusnya berkemungkinan memberi kesan kepada pembelajaran bersemuka di dalam kelas bahasa Melayu. Beberapa kajian lalu menunjukkan bahawa motivasi pelajar semakin menurun sewaktu PdP dalam talian dijalankan dari semasa ke semasa. Hal ini bertepatan dengan hasil kajian yang dilakukan oleh Alhaadi Ismail & Norimah Zakari (2019) mendapati tahap motivasi pelajar dalam mempelajari bahasa Melayu berubah-ubah dari semasa ke semasa. Dalam pada itu, kajian oleh Fenny Lau Yeo Feng et. al. (2021) menunjukkan motivasi murid khususnya dari aspek kehadiran, penglibatan dalam PdP serta penghantaran tugas sekadar pada tahap yang memuaskan sahaja. Ini disebabkanAkan salah satu faktor kurangnya motivasi pelajar adalah disebabkan oleh kaedah yang diaplikasikan oleh guru. Menurut Mohammad Ziaul (2020) serta Jenri et. al. (2020) menyatakan faktor motivasi murid boleh berpunca daripada kemahiran dan kreativiti guru dalam mengendalikan PdP secara alam maya.

Memang tidak dapat dinafikan, terdapat pelbagai cabaran guru bagi meningkatkan minat serta motivasi pelajar untuk terus fokus dalam pengajaran dalam talian ini. Ini kerana, terdapat beberapa cabaran dalam melaksanakan PdPR termasuklah guru kurang bersedia terhadap norma baharu PdPR khususnya dalam mengendalikan teknologi (Tamilnullai Thannimalai dan Salini Baloh, 2021). Penggunaan kemahiran teknologi dalam kalangan guru merupakan antara aspek yang sangat penting dalam mewujudkan keberkesanan PdP secara alam maya. Hal ini kerana, Menurut Suzlina Hilwani dan Jamaludin (2015), teknologi maklumat berperanan sebagai nadi penggerak dalam mewujudkan perubahan yang lebih baik yang mana boleh mempelbagaikan kaedah PdP oleh guru khususnya guru bahasa

Melayu. Oleh hal yang demikian, menjadi tanggungjawab pendidik bagi meningkatkan pengetahuan dalam penggunaan teknologi maklumat supaya keberkesanan proses pembelajaran akan sentiasa diwujudkan.

Di samping itu, pelajar tingkatan empat tahun ini merupakan tahun yang mana peperiksaan PT3 dibatalkan susulan pandemik Covid-19 yang lepas. Menurut Menteri Kanan Pendidikan ketika itu Dr Radzi Jidin menyatakan, keputusan ini akan terpakai kepada semua sekolah kerajaan, sekolah bantuan kerajaan, sekolah swasta dan mana-mana institusi pendidikan yang berdaftar dengan KPM. Sekolah yang tidak berdaftar dengan KPM juga disarankan untuk turut mengikuti keputusan ini. (Metro, 2020). Jelas beliau lagi, keputusan ini dibuat dengan mengambil kira kekangan masa bagi para pelajar bagi membuat persiapan khususnya pembelajaran bersemuka bersama guru di sekolah. Jadi, ini secara tidak langsung sedikit membimbangkan khususnya kepada para pendidik bagi mengukur tahap pencapaian akademik pelajar yang mana perlu diselaraskan dengan strategi pengajaran yang perlu dilaksanakan oleh guru-guru.

Oleh hal yang demikian, pandemik Covid-19 ini telah banyak memberikan kesan kepada sistem pendidikan yang tidak efektif dan tidak sama daripada sebelumnya yang mana termasuklah gangguan dari aspek motivasi pelajar yang disebabkan salah satu faktornya ialah kaedah pengajaran guru secara dalam talian. Menurut Fernando M. Reimers (2021), permasalahan ini mencadangkan bahawa keutamaan yang patut didahulukan oleh pembuat dasar berkaitan dengan COVID-19 ini melibatkan tiga matlamat iaitu meningkatkan keberkesanan strategi pendidikan sewaktu wabak semasa, memulihkan dan membangunkan semula peluang pendidikan selepas wabak, dan membina ketahanan sistem pendidikan agar boleh berfungsi jika wabak berlaku lagi pada masa hadapan. Jadi, ini secara tidak langsung menjadi peranan guru meningkatkan keberkesanan strategi pendidikan iaitu pengajaran yang dilakukan guru semasa pembukaan semula sekolah. Ini kerana, guru perlu menyediakan kaedah pengajaran yang lebih berkesan kerana timbul beberapa isu pelajar ketinggalan semasa pembelajaran dalam talian sebelum ini. Oleh hal yang demikian, kajian ini akan menfokuskan kepada strategi pengajaran yang dilaksanakan oleh guru Bahasa Melayu, melihat motivasi pelajar tingkatan empat dan meneroka perkaitan antara strategi pengajaran dan motivasi pelajar tingkatan empat semasa PdP di sekolah.

OBJEKTIF KAJIAN

1. Mengenal pasti strategi pengajaran guru Bahasa Melayu tingkatan empat.
2. Menentukan motivasi pelajar tingkatan empat yang mengikuti sesi PdP di sekolah.

KERANGKA KONSEPTUAL

Pengkaji telah melihat strategi pengajaran guru serta motivasi pelajar tingkatan empat dengan merujuk kajian yang dilakukan oleh Muhamad Suhaimi Taat et. al. (2012), buku *Pedagogi Bahasa* oleh Kamarudin Husin, Abdullah Yusof dan Mohd Ra'in Sahaari (2011) serta Mariana Rahmat dan Zamri Mahamod (2021). Kajian oleh Muhamad Suhaimi Taat et. al. (2012), serta buku *Pedagogi Bahasa* oleh Kamarudin Husin, Abdullah Yusof dan Mohd Ra'in Sahaari (2011) telah mendedahkan strategi pengajaran guru iaitu termasuklah strategi berpusatkan guru, berpusatkan pelajar, berpusatkan aktiviti, dan berpusatkan bahan. Dalam pada itu, Mariana Rahmat dan Zamri Mahamod (2021) telah melihat motivasi pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu dengan mengambil kira aspek motivasi intrinsik dan motivasi ekstrinsik.

SOROTAN LITERATUR

Pandemik Covid-19 yang melanda seluruh dunia termasuk negara kita telah memberi impak yang besar dan menjejaskan banyak sektor yang mana termasuklah sektor pendidikan di Malaysia. Sehubungan dengan itu, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah mengeluarkan surat siaran KPM Bilangan 3 Tahun 2020: Garis Panduan Pelaksanaan Pengajaran dan Pembelajaran (PdP) semasa tempoh PKP akibat Penularan Jangkitan Covid-19 bertarikh 27 Mac 2020 bagi memastikan pembelajaran murid tidak terjejas (Garis Panduan Pengurusan Pembukaan Semula Sekolah KPM, 2020). Walaubagaimanapun, setelah covid-19 beransur pulih di negara kita, KPM telah mengumumkan sekali lagi di mana pembukaan semula sekolah akan dibuka secara berperingkat. Oleh hal yang demikian, terdapat pelbagai isu yang timbul daripada pihak-pihak yang terlibat secara langsung mahupun tidak langsung ekoran daripada kemasukan semula pelajar ke sekolah. Oleh itu, perkara ini akan mewujudkan kesan yang positif dan negatif.

Seperti kita semua sedia maklum, Covid-19 turut mendatangkan implikasi negatif khususnya kepada sistem pendidikan di Malaysia. Kerajaan terpaksa mengambil langkah bagi menangani penyebaran Covid-19 dengan melaksanakan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) yang bermula pada 18 Mac 2020. Ini secara tidak langsung menyebabkan semua institusi pendidikan di Malaysia terjejas dan telah ditutup dengan serta merta. Menurut Fauziana (2020), Penutupan institusi pembelajaran seperti sekolah disebabkan oleh pandemik Covid-19 telah mendatangkan kesan terhadap struktur Pembelajaran dan Pengajaran (PdP) iaitu daripada bersemuka kepada dalam talian. Dalam pada itu, Ainul Afzan & Ishak (2021) turut menyatakan sistem pendidikan yang dijalankan di Malaysia mengalami perubahan yang drastik dan terjejas teruk akibat penutupan sekolah sepenuhnya. Ekoran daripada wabak Covid-19 ini, terdapat kelompok yang

terkesan khususnya pelajar yang mempunyai masalah dari segi kelengkapan peranti bagi mereka yang ingin turut serta dalam kelas dalam talian. Ini disokong oleh kajian Manzoor (2020) yang menyatakan golongan tertentu seperti pelajar berkeperluan khas serta pelajar daripada golongan yang susah yang tiada akses kepada pembelajaran secara dalam talian tidak mendapat akses yang sama. Di samping itu, Holmes et. al. (2020) turut menyatakan kesan yang besar terhadap kesihatan mental individu akibat daripada pandemik Covid-19 didapati seperti trauma, kebimbangan, tekanan dan kemurungan. Seterusnya, Shamzaeffa & Kevin (2016), mengetengahkan pernyataan di mana kesihatan mental yang rendah yang mempengaruhi prestasi, interaksi dan motivasi boleh menyebabkan terganggunya konsentrasi pelajar terhadap pelajaran.

Dalam kita melihat kepada kekangan yang dihadapi kepada pelajar ketika pembelajaran secara dalam talian, terdapat banyak kajian lepas yang telah menyenaraikan bentuk-bentuk halangan pembelajaran lain. Sebagai contoh kajian yang dilakukan oleh Jang, Kudo & Choi (2021), yang menyatakan pelajar yang melalui proses pembelajaran secara dalam talian menghadapi masalah berkaitan aspek psikologi seperti kebimbangan dan tekanan perasaan kerana pelajar mempunyai keinginan yang tinggi terhadap pembelajaran tetapi halangan-halangan yang terjadi semasa proses pembelajaran dalam talian seperti talian internet yang lemah, masalah peranti yang digunakan atau masa pembelajaran membantutkan proses pembelajaran mereka. Di samping itu, pelajar juga didapati sukar untuk belajar dalam talian di rumah kerana terpaksa melakukan kerja rumah sambil belajar. Menurut Ronnie et. al. (2020), menyatakan pelajar tidak mempunyai ruang khas untuk digunakan semasa proses pembelajaran di rumah yang mengakibatkan mereka terganggu semasa belajar.

Dalam pada itu, melihat kepada perspektif guru pula, terdapat pelbagai rintangan dan dugaan khususnya dalam usaha mengekalkan minat pelajar dalam pembelajaran secara dalam talian. Menurut Siti Nurbaizura Che Azizan et al. (2020), Guru terpaksa berdepan cabaran bagi melaksanakan pembelajaran secara dalam talian seperti kaedah komunikasi dua hala dengan pelajar dalam talian, mendapatkan sokongan bagi pembelajaran pelajar daripada ibu bapa dan penjaga serta kurang kemahiran dan pengetahuan mendalam bagi melaksanakan pembelajaran dalam talian. Ainul Afzan & Ishak (2021), turut menyatakan PdPR amat menuntut usaha guru bagi memastikan keberkesanannya. Guru disarankan supaya mendalami kemahiran pembelajaran dalam talian dan menjadikan pembelajaran dalam talian sebagai kebiasaan baru dalam bidang perguruan. Oleh hal yang demikian, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah mengambil langkah untuk mengeluarkan Manual Pengajaran dan Pembelajaran di Rumah (PdPR) sebagai panduan kepada guru-guru bagi menjalankan

pengajaran secara terancang dan berstruktur untuk mendapatkan kesan yang optimum.

Strategi pengajaran guru memainkan peranan yang sangat penting kerana saling berkait rapat dengan motivasi serta prestasi pelajar di sekolah. Ini dibuktikan dalam kajian Mohd Rohiman Subri, Rohizani Yaakub dan Azlinda Boheran Nudin (2021) yang menyatakan antara kaedah pengajaran guru cemerlang Bahasa Melayu dalam meningkatkan prestasi dan motivasi pelajar ialah dengan menumpukan terhadap kaedah pengajaran berasaskan projek dan pengajaran berasaskan masalah bagi mendukung pembelajaran abad ke-21. Aktiviti pengajaran mereka lebih menfokuskan kepada murid melakukan pembentangan dan kuiz bagi memastikan murid sebagai pembelajar aktif. Aktiviti-aktiviti yang melibatkan pelajar sangat relevan apabila dilaksanakan kerana menurut Kamarul Azmi Jasmi dan Norhafizah Salleh (2014), sikap kerjasama perlu ada dalam kumpulan bagi melatih pelajar tersebut untuk mengeluarkan idea sendiri apabila sesi “*brain storming*” diadakan.

Selain aktiviti yang berfokuskan pelajar, terdapat aktiviti yang berkonsepkan belajar sambil bermain. Ini kerana, kaedah pembelajaran ini dapat menyediakan persekitaran pembelajaran yang seronok, meningkatkan penglibatan aktif pelajar dalam pembelajaran, meningkatkan minat dan motivasi pelajar (Wong Weng Siong dan Kamisah Osman, 2018). Kaedah pengajaran ini juga telah dibuktikan oleh Chew Fong Peng dan Mohd Fikri Ismail (2020), menyatakan pendekatan bermain sambil belajar dapat meningkatkan perkembangan fizikal, sosioemosi, kognitif, bahasa serta yang paling penting potensi kanak-kanak dapat meningkat ke peringkat maksimum. Seterusnya, strategi yang kerap diaplikasikan oleh guru-guru cemerlang ialah strategi yang berpusatkan bahan. Menurut Kamarul Azmi Jasmi et. al (2012), strategi berpusatkan bahan adalah satu langkah pengajaran yang dilaksanakan oleh guru berdasarkan kepada kehendak dan kemahuan pelajarnya. Pelbagai cara seseorang guru menggunakan strategi berpusatkan bahan termasuklah dengan menggunakan modul, melaksanakan kuiz serta rakaman video. Ini disokong oleh kajian Shifflet et al. (2006) mendapati bahan bantu mengajar seperti modul berperanan dengan baik dalam meningkatkan daya kreativiti serta kefahaman dalam aktiviti mereka. Syamsulaini Sidek dan Mashitoh Hashim (2016) pula menyatakan antara implikasi positif penggunaan video termasuklah dapat meningkatkan bilangan bacaan dan bahan pengajaran serta mengukuhkan kefahaman. Dalam pada itu, Fatimah & Santiana (2017) membuktikan kuiz mampu meningkatkan penglibatan murid dalam sesi PdP dan membantu guru menilai tahap penguasaan murid. Oleh hal yang demikian, kepelbagaian dalam strategi pengajaran akan menarik pelajar untuk turut serta dalam pengajaran dan mampu meningkatkan kefahaman dalam kalangan pelajar (Ong Sze Chong, Zamri Mahamod dan Mohd Izham Mohd Hamzah, 2017). Fenny Lau

et.al (2021) dan Haizvanie Muhamed Ganasan serta Norzaini Azman (2021) turut menyatakan bahawa pelajar yang bermotivasi tinggi disebabkan oleh kaedah pengajaran dan pengendalian guru terhadap pengajaran dan pembelajaran dalam talian.

Bagi menjayakan sesi PdP, penglibatan pelajar juga sangat memainkan peranan yang penting selain strategi yang diaplikasi oleh guru. Antara contoh yang boleh melihat penglibatan pelajar ialah dari aspek penghantaran tugas. Menurut Kee Jiar dan Ainul Hakimah (2011), tugas boleh disimpulkan sebagai aktiviti pengukuhan yang mampu memotivasikan pelajar untuk sentiasa menyiasat, meneroka dan mengkaji tentang perkara yang dipelajari. Apabila pelajar membuat secara berulang-ulang kali, secara tidak langsung mampu membentuk pelajar yang berfikir kritis dalam menyelesaikan sesuatu masalah (Cheng, Chan et. al. 2009). Oleh itu, Nor Azman (BH Online, 2021) menyatakan bahawa kejayaan seorang pelajar lebih banyak bergantung kepada sikap, disiplin dan tanggungjawab pelajar itu sendiri. Jadi, pelajar yang mengalami masalah menyiapkan dan menghantar tugas disebabkan oleh sikap mereka sendiri yang tidak bersungguh-sungguh dalam pembelajaran. (Ismail et al., 2019). Oleh hal yang demikian, Muniroh el. al. (2020), kesediaan dan penglibatan pelajar sangat mempengaruhi sesi PdP dalam talian kerana tanpa penglibatan pelajar yang baik, sesi PdP tidak akan mencapai objektif yang diharapkan walaupun guru telah mempelbagaikan kaedah dan bahan-bahan PdP yang terkini.

Isu ini terjadi apabila sikap pelajar itu sendiri dan motivasi yang rendah menyebabkan mereka berasa endah tak endah terhadap pembelajaran mereka lebih-lebih lagi tanpa pengawalan yang khusus oleh guru. Abdul Aziz dan Aida (2020) menyatakan terdapat hubungan yang signifikan terhadap kesediaan pelajar dengan motivasi pelajar terhadap pembelajaran secara dalam talian. Dalam pada itu kajian oleh Abdul Hakim, Ab Aziz dan Wan Ismail (2015) mendapati sikap positif pelajar mempengaruhi tahap motivasi pembelajaran. Sikap pelajar yang positif akan mewujudkan suasana pembelajaran menjadi lebih menarik dan secara tidak langsung objektif pembelajaran dapat disampaikan oleh guru. Selain itu, Haizvanie & Norzaini (2021) menyatakan tahap motivasi pelajar yang rendah akibat daripada kesihatan mental yang rendah akan memberi impak kepada pembelajaran khususnya dalam talian. Dalam pada itu, Seterusnya, menurut Bao (2020) turut menyatakan pembelajaran secara dalam talian mengakibatkan masalah seperti kurang disiplin diri semasa menghadiri kelas dan sikap pelajar yang sambil lewa.

Namun, banyak kajian lepas yang menyatakan motivasi pelajar lelaki tidak sama dengan motivasi pelajar perempuan. Hal ini kerana, pelajar lelaki tidak begitu cenderung untuk melibatkan diri dalam aktiviti akademik yang memerlukan mereka untuk merancang, memantau, mengawal aktiviti

dan kemahiran belajar sebagaimana pelajar perempuan (Aniza et.al, 2011). Mohd Uzir et.al (2018), mendedahkan motivasi dan sikap terhadap pembelajaran bahasa melayu bagi pelajar tingkatan satu di mana pelajar perempuan yang mempunyai motivasi yang tinggi untuk mempelajari bahasa Melayu berbeza dengan pelajar lelaki yang kurang bermotivasi. Kenyataan ini dikuatkan lagi oleh Nik Syuharal Apizo B. Safien (2014), pelajar perempuan lebih ketara dalam memberikan tumpuan dan perhatian sepenuhnya di dalam kelas dan lebih konsisten dengan subjek yang di ajar.

Setelah wabak Covid-19 sedikit reda, KPM telah mengumumkan peralihan proses pembelajaran daripada dalam talian kepada bersemuka beserta pengalaman Prosedur Operasi Standard (SOP) yang ketat yang mana telah menyatakan sekolah di Malaysia dibuka semula secara berperingkat bermula 3 Oktober 2021 dan kehadiran pelajar adalah mengikut kaedah penggiliran. KPM telah menetapkan hanya pelajar yang mencatatkan suhu badan tidak melebihi 37.5 C, tidak bergejala dan memakai pelitup muka sahaja akan dibenarkan memasuki pintu masuk sekolah yang mana boleh diaplikasikan kepada guru dan warga sekolah yang lain. Selain itu, laluan pergerakan terarah juga diterapkan dan pelajar perlu mengikut laluan tersebut untuk ke kelas masing-masing. KPM sangat menitikberatkan aspek kebersihan di mana pelajar perlu sentiasa menjaga kebersihan diri seperti kerap mencuci tangan sepanjang berada di sekolah. Di samping itu, pelajar juga tidak dibenarkan berkumpul secara beramai-ramai di kantin. Pelajar hanya dibenarkan makan di dalam bilik darjah masing-masing di tempat sendiri. CITF turut mengetengahkan penyataannya ekoran pembukaan semua sekolah di mana keutamaan diberi kepada pelajar bakal menduduki peperiksaan bagi menerima suntikan vaksin oleh Jawatankuasa Petugas Khas Imunisasi COVID-19. Di samping itu, calon peperiksaan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) dan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM) menerima suntikan vaksin dos pertama Pfizer-BioNTech bermula hujung bulan Julai 2021. Tiga minggu selepas itu, pelajar menerima dos kedua. (Berita Harian, 2021).

Pada tahun berikutnya, Menteri Kanan Pendidikan Datuk Radzi Jidin berkata pengoperasian sekolah penggal satu sesi akademik 2022/2023 bersifat lebih terbuka di mana hampir keseluruhan pelajark akan hadir ke sekolah tanpa sistem penggiliran iaitu bermula pada 21 Mac 2022 dan dilonggarkan lagi pada 1 Mei 2022. SOP sekolah ini termasuklah pendaftaran boleh dibuat secara fizikal bagi tingkatan 1 dan 4 pada 13-16 Mei 2022, Pemakaian baju seragam sekolah diwajibkan semula mulai sesi persekolahan penggal kedua 12 Jun 2022, perlaksanaan aktiviti sukan dan kokurikulum dibenarkan dan banyak lagi. (Berita Harian, 2022)

Secara keseluruhannya, situasi PdP bersemuka sedikit sebanyak memberi kesan kepada pengaplikasian strategi pengajaran oleh guru-guru.

Hal ini kerana, kajian-kajian sebelum ini jelas menunjukkan bahawa terdapat pelbagai kesan yang dialami oleh para pendidik dan pelajar-pelajar ketika pembelajaran secara dalam talian. Timbulnya isu ini telah menjadi tanggungjawab pengkaji untuk menfokuskan kepada strategi guru, motivasi pelajar semasa PdP dengan menjawab persoalan seperti apakah strategi pengajaran guru yang sesuai untuk meningkatkan pengetahuan pelajar yang keciciran, adakah motivasi pelajar dalam talian mempengaruhi pembelajaran bersemuka kini.

Ini menjadi tanggungjawab guru untuk mengaplikasikan strategi yang lebih efektif bagi memenuhi dan memantapkan tahap pengetahuan para pelajar yang tercicir sebelum ini. Ini selaras dengan kenyataan oleh Mohamad Idham (2020), guru-guru harus bijak untuk menangani isu secara berhemah dengan mengambil langkah yang proaktif bagi memastikan para pelajar tidak ketinggalan sepanjang proses PdP dan seterusnya matlamat utama pembelajaran secara holistik dan inklusif tercapai. Oleh hal yang demikian, kajian ini diharapkan sedikit sebanyak akan memberi sumbangan kepada guru dan pelajar dalam memahami strategi terbaik yang boleh dilaksanakan bagi memaksimumkan tahap pengetahuan dan meningkatkan motivasi para pelajar dalam PdP bahasa Melayu.

METODOLOGI

Kaedah temu bual merupakan instrumen utama yang digunakan oleh pengkaji dalam melaksanakan kajian ini. Pengkaji telah memilih kaedah temubual separa berstruktur yang mana kaedah temubual ini bersifat fleksibel. Dalam kajian ini, tema dan bentuk soalan-soalan asas temubual telah ditentukan terlebih dahulu sebelum menemu bual guru Bahasa Melayu dan pelajar tingkatan empat tetapi pada masa yang sama soalan-soalan ini sentiasa terbuka iaitu boleh diubah suai supaya sentiasa relevan semasa mendapatkan data. Soalan temu bual yang disediakan ini hasil daripada pengetahuan yang diperoleh daripada penulisan buku dan kajian-kajian lepas. Pengkaji telah menjalankan sesi temu bual secara bersemuka bersama responden di SMK Seri Ampangan, Seremban, Negeri Sembilan. Temu bual dijalankan secara fizikal kerana bagi memperolehi maklumat secara terus dan lebih berkesan. Di samping itu, pengkaji juga telah menggunakan pita rakaman sebagai sokongan tambahan supaya maklumat-maklumat yang diberikan oleh responden tidak tercicir. Selepas proses temu bual dilakukan, pengkaji telah mengambil langkah untuk mendeskripsi maklumat yang diberikan oleh responden. Hal ini bertujuan bagi menjelaskan maklumat yang diberikan oleh responden kajian supaya tidak berlaku kekeliruan dalam mendapatkan data yang diperlukan.

Prosedur penganalisan data dilakukan berdasarkan objektif kajian yang telah ditetapkan. Oleh hal yang demikian, pengkaji telah membuat transkripsi berdasarkan temu bual yang dijalankan bersama responden kajian. Transkripsi temu bual dilakukan dengan cara mendengar semula rakaman temu bual yang dijalankan menggunakan rakaman suara pada telefon bimbit. Data temubual ditranskripsikan dalam bentuk bertaip dengan menggunakan perisian *Microsoft Words*. Setelah itu, pengkaji mengkategorikan data kepada beberapa aspek yang ingin pengkaji sentuh iaitu aspek yang berkaitan dengan demografi responden, aspek yang berkaitan dengan strategi pengajaran yang digunakan oleh guru Bahasa Melayu tingkatan empat semasa melaksanakan PdP dan aspek yang berkaitan dengan motivasi pelajar tingkatan empat yang mengikuti sesi PdP. Akhir sekali, pengkaji memulakan aktiviti pelaporan kajian hasil dapatan kajian.

Pengkaji telah memilih kaedah analisis iaitu berdasarkan tema. Penggunaan metode analisis ini merupakan satu tema perbandingan yang berterusan terhadap keseluruhan item-item yang mana membincangkan terlebih dahulu tema yang mempunyai penyilangan yang paling tinggi hingga rendah. Jadual di bawah menunjukkan analisis berdasarkan tema. Jadual 3.1 menfokuskan kepada objektif yang pertama iaitu pengajaran di dalam kelas dan jadual 3.2 menfokuskan objektif kedua iaitu motivasi pelajar tingkatan empat sepanjang sesi PdP.

Jadual 3.2

Analisis berdasarkan tema motivasi pelajar tingkatan empat sepanjang sesi PdP

No	Pengajaran guru	Item	Peserta kajian	
			GBM1	GBM2
1	Berpusatkan pelajar	Pembentangan Perbincangan		
2	Berpusatkan bahan	Rakaman Video kuiz Modul		
3	Berpusatkan guru	Insentif Penerangan dan catatan nota		
4	Berpusatkan aktiviti	Permainan		

Jadual 3.1

Analisis berdasarkan tema pengajaran di dalam kelas

No	Motivasi	Item	Peserta kajian		
			P1	P2	P3
1	Intrinsik	Berasa gelisah apabila gagal Berasa ingin mempunyai markah yang tinggi Berasa malu tidak menunjukkan prestasi yang baik Berasa ingin membuat sesuatu dengan baik			
2	Ekstrinsik	Berasa ingin guru mengetahui kita pelajar yang terbaik Berasa seronok bersaing dengan pelajar lain Berasa ingin guru mengetahui kita telah mencuba Berasa bimbang guru mengkritik tugas kita			

DAPATAN KAJIAN DAN PERBINCANGAN

Kajian ini dijalankan bagi meneroka strategi pengajaran yang diaplikasikan oleh guru bahasa Melayu dan melihat motivasi pelajar daripada aspek intrinsik dan ekstrinsik sepanjang PdP dijalankan. Bab ini akan membincangkan secara terperinci hasil daripada data temu bual dan menganalisis data kajian.

Demografi Peserta Kajian

Jadual 4.1

Profil Peserta Kajian (Guru)

Kod Sampel	GBM1	GBM2
Jantina	Lelaki	Perempuan
Umur	52 Tahun	49 Tahun
Tahap pendidikan	Ijazah Sarjana Muda Pendidikan dengan kepujian	Ijazah Sarjana Muda Pendidikan dengan kepujian
Pengalaman mengajar	27 Tahun	25 Tahun

Jadual 4.2

Profil Peserta Kajian (Pelajar)

Kod Sampel	P1	P2	P3
Jantina	Lelaki	Perempuan	Perempuan
Kelas	4 Kenanga	4 Kiambang	4 Kiambang
Aliran	Sains Tulen	Sains Teknikal	Sains Teknikal

Berdasarkan jadual 4.1, peserta kajian terdiri daripada dua orang guru di Sekolah Menengah Kebangsaan Seri Ampangan, Seremban yang terdiri daripada seorang guru lelaki dan seorang guru perempuan. Peserta kajian dilabelkan dengan kod yang terdiri daripada Guru 1 (GBM1) dan Guru 2 (GBM2). GBM1 merupakan seorang guru lelaki yang berumur 52 tahun dan mempunyai pengalaman mengajar selama 27 tahun serta mempunyai tahap pendidikan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan dengan Kepujian. Manakala GBM2 pula merupakan seorang guru perempuan yang berumur 49 tahun. Peserta ini mempunyai pengalaman sedikit rendah berbanding GBM1 iaitu mempunyai 25 tahun pengalaman. Tahap pendidikan peserta kajian ini juga pada peringkat Ijazah Sarjana Muda Pendidikan dengan Kepujian.

Dalam pada itu, berdasarkan jadual 4.2 pula, peserta kajian turut terdiri daripada tiga orang pelajar Sekolah Menengah Kebangsaan Seri Ampangan, Seremban, Negeri Sembilan yang terdiri daripada seorang pelajar lelaki dan dua orang pelajar perempuan. Setiap peserta kajian dilabelkan dengan kod yang terdiri daripada Pelajar 1 (P1), Pelajar 2 (P2) dan Pelajar 3 (P3). P1 merupakan seorang pelajar lelaki daripada kelas Kenanga iaitu kelas pertama di sekolah yang mengambil aliran sains tulen. Manakala P2 dan P3 pula merupakan dua orang pelajar daripada kelas Kiambang iaitu kelas kedua selepas kelas Kenanga. P1 dan P2 masing masing terdiri daripada aliran sains teknikal.

Analisis Dapatan Demografi Guru Dan Pelajar

Berdasarkan jadual 4.1, peserta kajian terdiri daripada dua orang guru di Sekolah Menengah Kebangsaan Seri Ampangan, Seremban, Negeri Sembilan yang terdiri daripada seorang guru lelaki dan seorang guru perempuan. Setiap peserta kajian dilabelkan dengan kod yang terdiri daripada Guru 1 (GBM1) dan Guru 2 (GBM2). GBM1 merupakan seorang guru lelaki yang berumur 52 tahun dan mempunyai pengalaman mengajar selama 27 tahun serta mempunyai tahap pendidikan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan dengan Kepujian. Manakala GBM2 pula merupakan seorang guru perempuan yang berumur 49 tahun. Peserta ini mempunyai pengalaman sedikit rendah berbanding GBM1 iaitu mempunyai 25 tahun pengalaman. Tahap pendidikan peserta kajian ini juga pada peringkat Ijazah Sarjana Muda Pendidikan dengan Kepujian.

Dalam pada itu, berdasarkan jadual 4.2 pula, peserta kajian turut terdiri daripada tiga orang pelajar Sekolah Menengah Kebangsaan Seri Ampangan, Seremban, Negeri Sembilan yang terdiri daripada seorang pelajar lelaki dan dua orang pelajar perempuan. Setiap peserta kajian dilabelkan dengan kod yang terdiri daripada Pelajar 1 (P1), Pelajar 2 (P2) dan Pelajar 3 (P3). P1 merupakan seorang pelajar lelaki daripada kelas Kenanga iaitu kelas pertama di sekolah yang mengambil aliran sains tulen. Manakala P2 dan P3 pula merupakan dua orang pelajar daripada kelas Kiambang iaitu kelas kedua selepas kelas Kenanga. P1 dan P2 masing masing terdiri daripada aliran sains teknikal.

Analisis Kualitatif Dapatan Temu Bual

Data yang diperoleh merupakan hasil daripada temu bual yang terperinci dan mendalam terhadap guru Bahasa Melayu tingkatan empat di Sekolah Menengah Kebangsaan Seri Ampangan, Seremban. Temu bual telah dibuat secara fizikal di sekolah berkenaan. Melalui temu bual yang dijalankan, antara strategi yang diaplikasikan ialah strategi berpusatkan guru, strategi berpusatkan pelajar, strategi berpusatkan aktiviti dan strategi berpusatkan bahan.

Strategi Pengajaran Yang Diaplikasikan Oleh Guru Bahasa Melayu Tingkatan Empat

Jadual 4.3.1

Strategi Pengajaran yang Diaplikasikan Oleh GBM Tingkatan Empat.

Bil.	Strategi Pengajaran GBM Tingkatan 4 Tema/Subtema	Peserta kajian		Kekerapan
		GBM1	GBM2	
1	Berpusatkan guru			
	i. Insentif	/	/	2
	ii. Penerangan dan catatan nota	x	/	1

2	Berpusatkan pelajar			
	i. Pembentangan	/	/	2
	ii. Perbincangan	/	/	2
3	Berpusatkan aktiviti			
	i. Aktiviti permainan	x	/	1
4	Berpusatkan bahan			
	i. Modul	/	x	1
	ii. Rakaman Video	/	/	2
	iii. Kuiz	/	/	2

Strategi berpusatkan guru

Berdasarkan jadual 4.3.1, strategi berpusatkan guru merupakan pilihan responden iaitu GBM1 dan GBM2 yang mana mengaplikasikan kaedah insentif dan penerangan serta catatan nota.

Insentif

Pemberian insentif telah diterapkan oleh GBM1 bagi mewujudkan sesi pembelajaran yang lebih baik dan berkesan. Menurut GBM1, memang tidak ketinggalan untuk melaksanakan sesi pengajaran dengan berpusatkan kepada guru kerana setiap pelajar memerlukan suntikan semangat supaya kekal aktif bagi mewujudkan komunikasi dua hala iaitu dengan menerapkan insentif berbentuk hukuman. Begitu juga kaedah yang diaplikasikan oleh responden kedua iaitu GBM2 yang memilih untuk melaksanakan pemberian insentif kepada pelajar. GBM2 gemar memberikan insentif berbentuk ganjaran iaitu dengan memuji para pelajarnya. Ini bertepatan dengan kajian Intan nur Syuhada Hamzah dan Zamri Mahamod (2021) yang menunjukkan kaedah pemberian insentif sangat membuka peluang kepada para pelajar dalam meningkatkan motivasi dalam bersama-sama mengikuti sesi PdP bahasa Mealyu secara dilaam talian.

GBM1: *Cikgu akan bagi latihan dekat pelajar selepas sesi pengajaran tu. Biasanya cikgu akan bagi tempoh keada mereka suruh lengkapkan. Cikgu akan tanya siapa yang tidak siap kelas aakn datang itu dan cikgu memang akan denda diorang yang tidak siapkan kerja cikgu.*

GBM2: *Cikgu sebenarnya suka kalau bagi mereka ni sedikit penghargaan. Cikgu kalau bagi hadiah contohnya, mereka akan lebih aktif dan bersemangat dalam kelas. Suasana macamtu sebenarnya yang seorang guru mahu wujudkan dalam kelas betul tak hehe.*

Penerangan dan catatan nota

Penerangan dan catatan nota yang diterapkan oleh GBM2 dilaksanakan bagi mengukuhkan tahap pengetahuan terhadap topik perbincangan yang

difokuskan. Menurut GBM1, pelajar ini kurang berminat sesi pengajaran berkonsepkan penerangan semata-mata. Oleh itu, peserta kajian telah meminta untuk membuat nota mengikut kreativiti masing-masing semasa dan selepas penerangan daripada guru. Ini selaras dengan kajian Noor Zuhidayah Muhd Zulkifli dan Siti Saniah Abu Bakar (2016) yang menyatakan strategi berpusatkan kepada guru iaitu dengan mengaplikasikan kaedah penerangan semasa proses PdP adalah sangat signifikan bagi membentuk pelajar dengan mencatat isi-isi dalam kalangan penutur bukan jati. Berdasarkan kajian oleh Zamri Mahamod dan Mohamed Amin Embi (2005) pula menunjukkan salah satu teknik dalam membantu dalam pembelajaran pelajar mempelajari Bahasa Melayu ialah dengan membuat nota ringkas semasa atau selepas sesi penerangan guru.

GBM2: *Cikgu memang akan semak nota mereka dan akan bagi sedikit saguhati kalau buat nota yang menarik. Kadang-kadang, mereka memang seronok kalau cikgu beri mereka penghargaan sekiranya dapat buat nota yang kreatif.*

Strategi Berpusatkan Pelajar

Kedua-dua responden kajian iaitu GBM1 dan GBM2 telah mengaplikasikan kaedah pembentangan dan kaedah perbincangan.

Pembentangan

Sesi pembentangan yang diaplikasikan oleh GBM1 dijalankan bagi menarik fokus dan kerjasama khususnya dalam sesi pembentangan yang mana secara tidak langsung pelajar akan mula timbul rasa minat untuk meneroka lebih mendalam tajuk yang telah dibentangkan. Menurut GBM1, aktiviti di dalam kelas menggalakkan pelajar untuk melakukan pembentangan dalam bentuk kumpulan. Begitu juga kaedah yang dipilih oleh GBM2 iaitu menfokuskan kepada kaedah pembentangan. Hal ini kerana, GBM2 tersebut mahu pelajar-pelajar ini melibatkan diri secara aktif dan ingin memupuk minat pelajar untuk terus cinta ilmu. Menurut Azmi Jasmi dan Norhafizah Salleh (2014), menyatakan kaedah pembentangan mampu mendidik para pelajar untuk belajar bagaimana bagi memahami apa yang mereka pelajari kerana mereka perlu menerangkan ia semula di hadapan rakan-rakan yang lain.

GBM1: *Cikgu akan bagi topik untuk mereka bentang di dalam kelas. Cikgu bagi masa dekat mereka contohnya dua minggu siapkan slide dan bentang dalam kumpulan. Jadi, pelajar akan faham apa yang mereka belajar sesuatu topik yang mereka bentang itu.*

GBM2: *Cikgu pun galakkan pembentangan daripada pelajar supaya mereka lebih aktif semasa PdP dalam kelas. Cikgu akan bagi masa dekat mereka untuk bersedia. Cikgu disini lebih bersifat pemantau kepada pelajar.*

Perbincangan

Selain itu juga, kedua-dua responden kajian turut menggunakan kaedah perbincangan antara pelajar. Menurut GBM1, perbincangan kumpulan antara pelajar dilakukan selepas guru memberikan topik pembelajaran dan soalan-soalan peperiksaan lepas untuk disiapkan. GBM2 juga tidak terlepas untuk mengaplikasikan kaedah perbincangan di dalam kelas. Bagi guru, penglibatan pelajar sangat penting di dalam kelas bagi mewujudkan keberkesanan serta suasana pembelajaran yang positif. Perkara ini bertepatan dengan Kamarul Azmi Jasmi dan Norhafizah Salleh (2014) yang mana sikap kerjasama harus dibentuk dalam kumpulan bagi melatih individu atau pelajar tersebut untuk mengeluarkan idea sendiri apabila sesi “*brain storming*” diadakan.

GBM1: *Cikgu ada juga bagi tugas atau bagi point dekat pelajar ni untuk diorang cari. Jadi, cikgu buat tugas perbincangan daripada soalan past year dan suruh siapkan dan ada yang cikgu suruh bentangkan apa yang mereka sudah bincangkan dalam kumpulan.*

GBM2: *Cikgu banyakkkan latihan berkumpul, jadi disitu mereka berbincang. Biasanya cikgu akan bagi topik-topik yang ada dalam buku. Jadi, cara ni cikgu dapat rasakan walaupun tidak semua dapat apa yang dibincangkan tetapi mereka akan turut serta dalam perbincangan.*

Berpusatkan Aktiviti

Hasil dapatan menunjukkan strategi berpusatkan aktiviti antara pilihan strategi yang diaplikasikan oleh GBM2.

Aktiviti permainan

Menurut GBM2, kaedah belajar sambil bermain mampu meningkatkan minat serta meningkatkan keterujaan pelajar bagi terus mempelajari subjek Bahasa Melayu. Di samping input pengajaran dapat disampaikan kepada pelajar, hubungan guru dan pelajar juga akan lebih akrab dan lebih mengenali antara satu sama lain. Perkara ini disokong oleh kajian Chew Fong Peng dan Mohd Fikri Ismail (2020) yang mendedahkan pendekatan bermain sambil belajar dapat meningkatkan perkembangan fizikal, sosioemosi, kognitif, bahasa serta yang paling penting potensi kanak-kanak dapat meningkat ke peringkat maksimum.

GBM2: *Cikgu akan banyakkkan lagi aktiviti dalam kelas. Contoh macam ada permainan semua tu. Jadi, apabila kita buat aktiviti permainan macam ni, cikgu nampak pelajar-pelajar ni seronok dan cikgu lebih mengenali pelajar. Begitu juga pelajar boleh lebih mengenali guru.*

Berpusatkan Bahan

Hasil dapatan menunjukkan kedua-dua peserta kajian iaitu GBM1 dan GBM2 telah mengaplikasikan strategi berpusatkan bahan iaitu dengan menggunakan rakaman video serta pemberian kuiz kepada pelajar semasa

PdP Bahasa Melayu. Bagi penggunaan modul, hanya GBM1 yang mengaplikasikan di dalam kelas. Rata-rata peserta kajian menyatakan lebih mudah melaksanakan sesi PdP bahasa Melayu.

Modul

GBM1 menyatakan penyediaan modul memudahkan beliau kerana bahan-bahan sudah disediakan dan hanya meminta pelajar untuk membuat ulangkaji dan latihan sekiranya tidak memahami atau terlepas pembelajaran yang diajar sebelum ini. Ini disokong oleh kajian Shifflet et al. (2006) yang mendapati bahan bantu mengajar seperti modul sangat berperanan dalam maksimum daya kreativiti serta kefahaman dalam aktiviti para pelajar.

GBM1: *Bahan-bahan cikgu sudah sediakan kepada pelajar semasa. Jadi, cikgu hanya buat penghayaan sahaja dan pengukuhan. Kelas akan datang, cikgu akan bagi aktiviti yang lebih bersifat pengukuhan. Cikgu masih lagi bagi modul kepada pelajar untuk membuat latihan dan semakan.*

Rakaman Video

GBM1 telah mengaplikasikan kaedah rakaman video bagi meningkatkan bahan pengajaran dan mengurangkan rasa bosan dalam kalangan pelajar semasa PdP Bahasa Melayu. Menurut GBM1, penggunaan rakaman video sangat membantu guru semasa pembelajaran. Begitu juga dengan GBM2 yang turut menggalakkan penggunaan video dengan mengaitkan Trend semasa di media sosial “Tiktok” sebagai maklumat tambahan kepada pelajar terhadap sesuatu topik yang dibincangkan. Dapatan ini disokong oleh kajian Syamsulaini Sidek dan Mashitoh Hashim (2016) yang menyatakan antara kepentingan video termasuklah dapat meningkatkan bilangan bacaan dan bahan pengajaran, membantu dalam pembangunan asas pengetahuan pelajar, mengukuh kefahaman, meningkatkan motivasi dan semangat pelajar dan akhir sekali menggalakkan keberkesanan pendidik dalam mengajar.

GBM1: *Cikgu masih gunakan platform dalam talian untuk mengajar pelajar ni contohnya cikgu pernah hantar rakaman mengajar cikgu dan latihan kepada pelajar-pelajar ni walaupun belajar secara bersemuka.*

GBM2: *Cikgu biasanya bagi video yang trend sekarang ini contohnya di Tiktok. Ada banyak cikgu nampak pengajaran yang berkaitan dengan peringkat SPM di Tiktok. Jadi cikgu akan meminta pelajar untuk membuat rumusan dalam video tersebut.*

Kuiz

Penggunaan kuiz dalam kalangan peserta kajian GBM1 dan GBM2 menjadi salah satu pilihan yang kerap digunakan bagi melihat tahap pengetahuan pelajar. Menurut GBM1, pengaplikasian kuiz semasa PdP di dalam kelas ini boleh dibuat bagi melihat sejauh mana kefahaman serta pengetahuan pelajar. Di samping itu, GBM2 juga turut mengaplikasikan kuiz sebagai salah satu

kaedah pengajaran PdP di dalam kelas. GBM2 juga turut menyatakan penggunaan kaedah berbentuk kuiz merupakan bahan pengukur bagi melihat sejauh mana kefahaman pelajar dalam mempelajari sesuatu topik perbincangan. Ini selaras dengan kajian Fatimah et. al. (2021) yang menyatakan kuiz mampu meningkatkan penglibatan pelajar dan membantu guru menilai tahap penguasaan pelajar serta membuktikan kuiz boleh memberikan semangat kepada para pelajar untuk belajar secara aktif semasa sesi PdP.

GBM1: *Masa pandemik sebelum ni ramai yang tak dapat tangkap sebab itu sekarang ni kita tarik balik. Jadi bersemuka ni baru cikgu nampak apa kelemahan pelajar ini. Saya terus fokus pada latih tubi dan kuiz.*

GBM2: *Cikgu banyak sediakan kuiz kepada pelajar-pelajar ni. Masa pandemik sebelum ni pun cikgu ada banyak bagi kuiz pada pelajar ni biasanya selang beberapa topik yang telah dibincang dalam kelas. Cikgu rasa kuiz ni penting sebab dengan kuiz ni cikgu dapat gambaran awal untuk faham pelajar tersebut.*

MOTIVASI PELAJAR TINGKATAN EMPAT DALAM PENGAJARAN GURU BAHASA MELAYU

Hasil dapatan ini merujuk kepada objektif kedua kajian iaitu mengenal pasti motivasi pelajar dalam pengajaran guru bahasa Melayu tingkatan empat iaitu merangkumi motivasi intrinsik dan motivasi ekstrinsik.

Motivasi Intrinsik Pelajar Tingkatan Empat

Adakah pelajar akan berasa gelisah apabila gagal memahami dengan cepat sesuatu topik atau ketinggalan melakukan tugas bahasa Melayu yang dipelajari, kenapa?

P1: *Ya, saya selalu juga rasa macam itu sebab saya ni perlu fokus betul-betul topik tu kalau tak saya kurang faham soalan walaupun dalam bahasa Melayu sekalipun.*

P2: *Ya, bukan gelisah je takut semua ada lagi lagi takut sebab boleh bagi kesan kita punya markah nanti.*

P3: *Ya, walaupun kadang kadang subjek bahasa Melayu ni cara belajar dia cepat tangkap, tetapi kalau topik yang macam perlukan masa tu contoh bahasa klasik tu memang sikit risau kalau kurang faham.*

Ketiga-tiga peserta kajian iaitu P1, P2, dan P3 bersetuju dan bersepakat mereka akan berasa gelisah apabila gagal memahami dengan cepat sesuatu topik atau ketinggalan melakukan tugas bahasa Melayu yang dipelajari. Walaupun bagi mereka subjek Bahasa Melayu merupakan subjek yang mudah faham, masih terdapat sesetengah topik yang perlu diambil perhatian

yang lebih menyebabkan mereka sedikit bimbang sekiranya ketinggalan melakukan tugas. Kajian oleh Norlela Ahmad (2021) mendedahkan pembelajaran yang bermakna dan berkesan dapat dilakukan apabila pelajar belajar dengan bersungguh-sungguh tanpa rasa takut dan tidak selesa.

Adakah pelajar ingin mempunyai markah yang tinggi dalam subjek bahasa Melayu berbanding pelajar lain, kenapa?

P1: *Ya, sebab apabila saya dapat markah yang baik ni saya rasa boleh tingkatan keyakinan diri saya dan memang rasa bangga juga la kan dengan pencapaian diri lebih-lebih lagi subjek teras ni.*

P2: *Ya, sebab memang impian saya juga nak dapatkan pelajar terbaik atau nak jadi nombor satu dalam kelas Inshaa Allah hihi.*

P2: *Ya, sebab saya teringin nak dapat markah yang baik dalam bahasa Melayu ni lagi lagi sebab bahasa Melayu ni kan bahasa kita,*

Ketiga-tiga peserta kajian iaitu P1, P2 dan P3 bersetuju bahawa setiap daripada mereka mempunyai keinginan untuk mendapat markah yang tinggi dalam subjek Bahasa Melayu. Hal ini kerana, sedikit sebanyak mampu meningkatkan keyakinan serta mewujudkan persaingan yang positif di dalam kelas. Dapatan ini disokong oleh kajian Muhammad Sabiq Mohd Noor dan Megat Aman Zahiri Megat Zakaria (2019) menyatakan murid sekolah rendah yang mengaplikasikan halaman celik akal (VLE) yang mempunyai sikap positif dan motivasi yang tinggi dalam mempelajari bahasa Melayu atas faktor ingin mendapat markah ujian yang baik dan cemerlang.

Adakah pelajar akan berasa malu apabila tidak menunjukkan prestasi yang baik dalam pelajaran bahasa Melayu, kenapa?

P1: *Ya, mestilah malu sebab orang luar anggap itu subjek senang dan senang juga untuk dapat A walaupun hakikatnya tidak hahaha.*

P2: *Ya, memang sangat malu sebab memang bila kita rendah dalam subjek bahasa Melayu nanti orang akan pandang rendah dekat diri kita lagi lagi bila dekat kelas hadapan ni.*

P3: *Ya, memang malu sebab macam saya kata tadi bahasa Melayu ni kan bahasa kita sendiri. Jadi, kalau dapat markah yang rendah rasa rendah diri gitu.*

Ketiga-tiga peserta kajian iaitu P1, P2 dan P3 telah sebulat suara bersetuju bahawa mereka akan berasa malu apabila tidak menunjukkan prestasi yang baik dalam pelajaran Bahasa Melayu. Hal ini dikatakan demikian kerana, subjek Bahasa Melayu merupakan subjek teras yang wajib lulus. Ini selari dengan kajian Ainun Rahmah Iberahim, Zamri Mahamod dan Wan Muna Ruzanna Wan Mohamad (2017) mendedahkan pelajar yang mempunyai motivasi yang baik dalam mata pelajaran Bahasa Melayu tidak berasa malu untuk bertanya kepada guru sewaktu sesi PdP khususnya dalam pembelajaran abad ke-21.

Adakah pelajar ingin melakukan tugas bahasa Melayu lebih baik daripada pelajar lain, kenapa?

P1: *Ya, sebenarnya saya dengan kawan-kawan saya memang selalu bersaing dengan sihat dan nak tunjukkan dekat cikgu kami yang kami semua boleh buat termasuk diri saya sendiri.*

P2: *Ya, saya teringin nak buat sesuatu kerja tu dengan baik. Sebab latihan-latihan ini untuk nota kita jawab SPM nanti juga.*

P3: *Ya, saya akan buat dengan lebih bersungguh-sungguh daripada pelajar lain sebab kalau macam saya dah tetapkan target untuk setiap topik dalam bahasa melayu ni.*

Kesemua peserta kajian iaitu P1, P2 dan P3 bersepakat bahawa mereka ingin melakukan tugas bahasa Melayu lebih baik daripada pelajar lain. Perkara ini disebabkan oleh mereka mempunyai target dan prinsip untuk diri sendiri dan untuk bersaing secara sihat bersama rakan sekelas. Ini disokong oleh kajian Khairul Nizam Mohamed Zuki dan Wan Muna Ruzanna Wan Mohamad (2017) memperlihatkan sikap dan motivasi murid bajau mempunyai tahap yang baik ekoran ingin melaksanakan tugas bahasa Melayu dengan cemerlang yang dan seterusnya boleh bersaing bersama rakan kelas yang lain sebagai bahasa kedua mereka.

Motivasi Ekstrinsik Pelajar Tingkatan Empat

Adakah pelajar ingin guru bahasa Melayu tahu bahawa kamu adalah pelajar terbaik dan boleh diharap bagi subjek tersebut, kenapa?

P1: *Ya, sebab kadang-kadang boleh tolong kawan-kawan kelas yang lain contoh macam jadi guru muda kiranya jadi pelajar contoh la kepada kawan-kawan kelas.*

P2: *Ya, sebab saya rasa perlu bagitahu guru supaya mereka lebih yakin sejauh mana kita faham dalam kelas tu sama ada kita boleh score atau tak topik-topik bahasa Melayu ni.*

P3: *Ya, memang perlu sebab cikgu bahasa Melayu ni nak kami memartabatkan bahasa Melayu macam nak pelajar ni kuasai dengan lebih mendalam subjek itu sendiri.*

Ketiga-tiga peserta kajian P1, P2 dan P3 sebulat suara menyatakan mereka ingin guru bahasa Melayu mengetahui bahawa mereka ialah pelajar terbaik dan boleh diharap bagi subjek tersebut. Hal ini kerana, selain menjadi pelajar contoh di dalam kelas untuk membantu kawan-kawan, guru bahasa Melayu juga perlu tahu supaya guru tersebut boleh menfokuskan topik-topik yang kurang dikuasai oleh pelajar. Ini disokong oleh kajian Said (2016) yang menyatakan bahawa guru bahasa Melayu di daerah Samarahan, Sarawak seharusnya mengambil peduli akan kebolehan para pelajarnya supaya dapat

menanam minat dan motivasi khususnya dalam mempelajari bahasa Melayu terutamanya mereka yang lemah dan memerlukan bimbingan baik.

Adakah pelajar berasa seronok bersaing dengan pelajar lain dalam hal-hal berkaitan subjek Bahasa Melayu, kenapa?

P1: *Ya, saya rasa seronok bila bersaing dengan kawan kelas sebab kawan semua best haha.*

P2: *Ya, saya rasa seronok dan semangat kalau belajar dengan kawan saya sebab diorang sangat sangat positif.*

P3: *Ya, saya rasa sangat seronok sebab kalau bersaing ni yang saya nampak boleh baiki lagi apa topik yang saya lemah.*

Kesemua peserta kajian iaitu P1, P2 dan P3 sepakat bahawa mereka berasa seronok bersaing dengan pelajar lain dalam hal-hal berkaitan subjek Bahasa Melayu. Perkara ini disebabkan oleh peserta kajian sentiasa ingin bersaing secara sihat dan boleh memperbaiki topik yang lemah. Dapatan ini bertepatan dengan kajian Abdul Rasid Jamian (2011) mendedahkan motivasi murid untuk terus mempelajari bahasa Melayu khususnya dalam membaca dan menulis akan terus terbentuk apabila wujudnya keyakinan dan keseronokan dalam diri mereka untuk bersaing dengan rakan lain.

Adakah pelajar ingin tunjukkan kepada guru bahawa telah mencuba sedaya upaya dalam subjek bahasa Melayu, kenapa?

P1: *Ya, memang perlu sebab saya kena buktikan topik mana yang saya boleh buat dan topik mana yang saya lemah.*

P2: *Ya, saya rasa memang kena tunjuk dekat cikgu sebab apabila dah tunjuk yang kita ada usaha boleh la nak capai target cikgu saya.*

P3: *Ya, perlu tunjuk sebab kalau cikgu tengok itu kelemahan saya, memang akan kelas akan datang cikgu tu akan fokus mana yang perlu diberi tumpuan lebih.*

Para peserta kajian iaitu P1, P2, dan P3 bersetuju mereka ingin menunjukkan kepada guru bahawa telah mencuba sedaya upaya dalam subjek bahasa Melayu. Hal ini dikatakan demikian kerana bagi memudahkan guru untuk mengetahui tahap pengetahuan pelajar terhadap sesuatu topik yang telah dibincangkan. Ini disokong oleh Noraini Bidin dan Zamri Mahamod (2016) yang mana sistem PBS membuka peluang kepada murid-murid untuk menunjukkan keupayaan dalam mempelajari bahasa Melayu.

Adakah pelajar berasa bimbang apabila guru bahasa Melayu mengkritik tugasan kamu, kenapa?

P1: *Tidak, saya tak kisah pun senanya sebab saya boleh tahu kelemahan saya dan dekat situ saya boleh baiki mana topik-topik yang saya lemah semasa buat latihan.*

P2: *Tidak, memang saya tak bimbang sebab kalau salah, cikgu kami boleh perbaiki mana yang salah.*

P3: *Tidak, sebenarnya saya okay je cuma risau sikit la sebab bahasa Melayu bahasa kita cakap hari hari tapi ni pun masih susah nak jawab.*

Kesemua peserta kajian iaitu P1, P2 dan P3 bersetuju menyatakan tidak berasa bimbang apabila guru bahasa Melayu mengkritik tugas yang telah diberikan. Ini kerana, peserta kajian lebih mengambil kesan yang positif daripada kritikan semata-mata. Pernyataan ini selari dengan kajian yang dilakukan oleh Nor Asmah Abdullah dan Muhammad Syawal Amran (2021) yang mendedahkan motivasi murid semasa pembelajaran bahasa Melayu dalam talian akan terus meningkat apabila guru bahasa Melayu mengkritik secara kritis dalam tugas yang diberikan. Bahagian ini merangkumi perbincangan dapatan kajian secara mendalam yang meliputi persoalan kajian ini. Antaranya ialah strategi pengajaran guru bahasa Melayu dan melihat motivasi pelajar daripada aspek intrinsik dan ekstrinsik pelajar sepanjang PdP dijalankan.

Strategi Berpusatkan Guru

Strategi ini telah menjadi pilihan kedua-dua peserta kajian iaitu GBM1 dan GBM2. Berdasarkan kajian ini, peserta kajian telah mengaplikasikan kaedah penerangan dan membuat nota serta pemberian insentif. Berdasarkan kajian oleh Abdul Aziz Busri dan Wan Muna Ruzanna Wan Mohammad (2021) menyatakan strategi berpusatkan guru sangat membantu murid khususnya murid disleksia dalam menangani masalah bacaan di sekolah rendah pendalaman Sarawak.

Kaedah pertama dalam mengaplikasikan strategi berpusatkan guru ialah penerangan dan membuat nota. Penerangan yang jelas daripada seorang tenaga pengajar termasuklah guru sangat memberikan impak kepada pembelajaran pelajar-pelajar. Guru seharusnya bijak dalam memberikan penerangan bagi memastikan setiap pelajar mampu memberikan tumpuan yang baik semasa berada di dalam kelas. Ini selaras dengan kajian Noor Zuhidayah Muhd Zulkifli dan Siti Saniah Abu Bakar (2016) yang menyatakan strategi berkonsepkan kepada guru iaitu dengan mengaplikasikan kaedah penerangan semasa proses PdP adalah sangat penting bagi membentuk pelajar dengan mencatat isi-isi dalam kalangan penutur bukan jati. Berdasarkan kajian oleh Zamri Mahamod dan Mohamed Amin Embi (2005) pula mendedahkan antara teknik yang membantu dalam pembelajaran pelajar dalam mempelajari Bahasa Melayu ialah dengan membuat nota ringkas semasa atau selepas sesi penerangan guru. Kaedah kedua dalam mengaplikasikan strategi berpusatkan guru ialah pemberian insentif. Pemberian insentif mampu memberi kesedaran kepada para pelajar seterusnya menyebabkan pelajar itu tidak mengulangi kesalahannya lagi. Oleh hal yang demikian, ini disokong oleh kajian Intan

nur Syuhada Hamzah dan Zamri Mahamod (2021) yang menunjukkan kaedah pemberian insentif sangat membantu pelajar dalam meningkatkan motivasi untuk bersama-sama mengikuti sesi pembelajaran Bahasa Melayu secara dalam talian.

Strategi Berpusatkan Pelajar

Strategi ini merupakan strategi pilihan bagi kedua-dua peserta kajian iaitu GBM1 dan GBM2. Berdasarkan strategi ini, pelajar digalakkan melibatkan diri secara aktif dalam aktiviti pembelajaran mereka. Minat pelajar juga akan semakin meningkat kerana mereka bebas untuk bersuara dan berkongsi pendapat bersama rakan pelajar yang lain. Menurut Ong Sze Chong, Zamri Mahamod dan Mohd Izham Mohd Hamzah (2017), kepelbagaian dalam kaedah pengajaran akan menarik pelajar untuk turut serta dalam pengajaran dan mampu meningkatkan kefahaman dalam kalangan pelajar.

Antara aktiviti yang boleh digunakan seperti kaedah pembentangan dan perbincangan mengikut tajuk yang telah diberikan oleh guru. Guru akan memberikan tempoh masa yang sesuai untuk pelajar membuat perbincangan. Guru juga boleh menawarkan hadiah atau ganjaran kepada kumpulan pembentangan terbaik. Dengan cara ini, pelajar akan lebih bersemangat dan akan bersaing secara sihat. Menurut Kamarul Azmi Jasmi dan Norhafizah Salleh (2014), sikap kerjasama perlu ada dalam kumpulan bagi melatih pelajar tersebut untuk mengeluarkan idea sendiri apabila sesi “*brain storming*” diadakan. Hal ini juga selaras dengan pembelajaran abad ke-21 di mana pelajar akan bergerak secara berpasukan dan berkumpul. Jika dilihat daripada kaedah ini, semangat kepimpinan pelajar boleh terbentuk kerana ketika berkumpul, seseorang ketua diperlukan bagi mencapai matlamat kumpulan tersebut (Foster and Carboni, 2009).

Penggunaan teknologi menyebabkan pelajar mampu meningkatkan pengetahuan yang meluas khususnya dalam bidang yang berkonsepkan alam maya. Apabila pelajar melaksanakan kaedah pembentangan, pelajar akan menjadikan sesi pembentangan lebih berkesan dan mampu menarik perhatian pelajar yang lain sepanjang sesi pembelajaran. Menurut Azmi Jasmi dan Norhafizah Salleh (2014), menyatakan kaedah pembentangan mampu mendidik para pelajar untuk belajar bagaimana bagi memahami apa yang mereka pelajari kerana mereka perlu menerangkan ia semula di hadapan rakan-rakan yang lain.

Strategi Berpusatkan Aktiviti

Berdasarkan hasil dapatan yang diperoleh, aktiviti permainan dalam kalangan pelajar tingkatan empat mampu meningkatkan keterujaan pelajar bagi terus mempelajari subjek Bahasa Melayu. Kaedah pembelajaran ini dapat menyediakan persekitaran pembelajaran yang seronok, meningkatkan

penglibatan aktif pelajar dalam pembelajaran, meningkatkan minat dan motivasi pelajar (Wong Weng Siong dan Kamisah Osman, 2018). Contohnya, kajian yang dilakukan oleh Chew Fong Peng dan Mohd Fikri Ismail (2020) menyatakan pendekatan bermain sambil belajar dapat meningkatkan perkembangan fizikal, sosioemosi, kognitif, bahasa serta yang paling penting potensi kanak-kanak dapat meningkat ke peringkat maksimum.

Strategi Berpusatkan Bahan

Strategi ini merupakan antara strategi yang paling kerap digunakan oleh guru-guru tingkatan empat dalam pelaksanaan PdP. Menurut Kamarul Azmi Jasmi et. al (2012), strategi berpusatkan bahan adalah satu langkah pengajaran yang dilaksanakan oleh guru berdasarkan kepada kehendak dan kemahuan pelajarannya. Strategi ini membolehkan guru tingkatan empat dapat menyampaikan pelajarannya dengan lebih mudah dan menarik manakala pelajar boleh memahami pelajaran dengan lebih bermakna serta boleh menjalankan aktiviti pembelajaran dengan sendiri atau berkumpulan tanpa kehadiran guru. Antara subtema berpusatkan bahan yang digunakan oleh guru ialah modul, rakaman video serta kuiz.

Berdasarkan hasil dapatan, penggunaan modul digunakan oleh peserta kajian bagi mengukuhkan pemahaman serta tahap pengetahuan pelajar setiap topik yang dibincangkan. Ini disokong oleh Kajian Shifflet et al. (2006) mendapati bahan bantu mengajar seperti modul mestilah berperanan dengan baik dan dapat digunakan dengan maksimum agar pelajar dapat meningkatkan daya kreativiti serta kefahaman dalam aktiviti mereka. Selain itu, penggunaan rakaman video juga turut diaplikasikan oleh kedua-dua peserta kajian. Penggunaan video semasa pengajaran sangat popular dan mendapat perhatian dalam kalangan pendidik. Dapatan ini disokong oleh kajian Syamsulaini Sidek dan Mashitoh Hashim (2016) yang menyatakan antara kepentingan video ialah dapat meningkatkan bilangan bacaan dan bahan pengajaran, membantu dalam pembangunan asas pengetahuan pelajar, mengukuh kefahaman, meningkatkan motivasi dan semangat pelajar dan akhir sekali menggalakkan keberkesanan pendidik dalam mengajar. Dalam pada itu, peserta kajian juga turut menggunakan kuiz dalam sesi PdP bersama pelajar mereka. Hasil dapatan menyatakan penggunaan berbentuk kuiz merupakan bahan pengukur bagi melihat sejauh mana kefahaman pelajar dalam mempelajari sesuatu topik perbincangan. Ini selaras dengan kajian Fatimah et. al. (2021) yang menyatakan kuiz mampu meningkatkan penglibatan pelajar dalam sesi PdP dan membantu guru menilai tahap penguasaan pelajar. Hasil kajian beliau juga menyatakan kuiz boleh memberikan semangat kepada para pelajar untuk belajar secara aktif semasa sesi PdP.

Motivasi Pelajar Tingkatan Empat Dalam Pengajaran Guru Bahasa Melayu

Berdasarkan daripada hasil temu bual peserta kajian, motivasi intrinsik para pelajar tingkatan empat berada pada tahap yang positif. Hasil temu bual ketiga-tiga peserta kajian mendapati mereka seronok dan menunjukkan sikap yang bersungguh-sungguh dalam mempelajari Bahasa Melayu. Ini dibuktikan dengan beberapa konstruk yang telah diuji dan diberikan kepada pelajar sebagai penanda aras bagi mengukur tahap motivasi pelajar. Pertama ialah soalan *“Adakah pelajar akan berasa gelisah apabila gagal memahami dengan cepat sesuatu topik atau ketinggalan melakukan tugas bahasa Melayu yang dipelajari, kenapa?”* yang mana ketiga-tiga peserta kajian menjawab *Ya*. Hal ini dikatakan demikian kerana, peserta kajian masih mengambil berat dan sedar bahawa subjek bahasa Melayu memerlukan latihan dan fokus yang lebih. Berdasarkan kajian oleh Norlela Ahmad (2021) mendedahkan pembelajaran yang bermakna dan berkesan dapat dilakukan apabila pelajar belajar dengan bersungguh-sungguh tanpa rasa takut dan tidak selesa. Selain itu, soalan kedua ialah *“Adakah pelajar ingin mempunyai markah yang tinggi dalam subjek bahasa Melayu berbanding pelajar lain, kenapa?”* kesemua peserta kajian telah sebulat suara menyatakan mereka ingin mempunyai markah yang baik dan tinggi dalam subjek Bahasa Melayu berbanding pelajar lain. Mereka lebih berasa yakin apabila mampu memperolehi markah yang cemerlang di samping ingin mewujudkan persaingan yang sihat antara rakan dan menyatakan bahawa memperolehi keputusan yang baik merupakan salah satu impian mereka. Dapatan ini disokong oleh kajian Muhammad Sabiq Mohd Noor dan Megat Aman Zahiri Megat Zakaria (2019) menyatakan murid sekolah rendah yang mengaplikasikan halaman celik akal (VLE) yang mempunyai sikap positif dan motivasi yang tinggi dalam mempelajari bahasa Melayu disebabkan salah satu puncanya ialah mendapat markah ujian yang baik dan cemerlang.

Seterusnya ialah *“Adakah pelajar akan berasa malu apabila tidak menunjukkan prestasi yang baik dalam pelajaran bahasa Melayu, kenapa?”* Hasil daripada temu bual menyatakan ketiga-tiga peserta kajian akan berasa malu kerana tidak dapat menunjukkan prestasi yang baik dalam mempelajari bahasa Melayu. Mereka menyatakan bahasa Melayu merupakan bahasa ibunda mereka sendiri dan merupakan subjek yang teras serta menimbulkan pandangan atau perspektif negatif orang luar terhadap kita termasuklah guru bahasa Melayu itu sendiri. Ini selari dengan kajian Ainun Rahmah Iberahim, Zamri Mahamod dan Wan Muna Ruzanna Wan Mohamad (2017) menyatakan bahawa pelajar yang mempunyai motivasi yang baik dalam mata pelajaran Bahasa Melayu apabila mereka tidak berasa malu untuk bertanya kepada guru semasa di dalam kelas khususnya dalam pembelajaran abad ke-21 yang serba mencabar. Akhir sekali ialah *“Adakah*

pelajar ingin melakukan tugas bahasa Melayu lebih baik daripada pelajar lain, kenapa?”.

Hasil temu bual peserta kajian menunjukkan mereka bersepakat bahawa mereka ingin melakukan tugas bahasa Melayu dengan lebih baik daripada pelajar lain. Hal ini disebabkan oleh salah seorang daripada mereka menyatakan tugas yang dibuat bertujuan sebagai nota untuk bahan rujukan bagi peperiksaan akan datang serta mempunyai prinsip dan sasaran sama ada bersaing secara sihat bersama rakan mahupun untuk diri sendiri. Ini disokong oleh kajian Khairul Nizam Mohamed Zuki dan Wan Muna Ruzanna Wan Mohamad (2017) mendedahkan sikap dan motivasi murid bajau mempunyai tahap yang baik kerana bermatlamat ingin melaksanakan tugas bahasa Melayu dengan cemerlang yang mana secara tidak langsung boleh bersaing bersama rakan kelas yang lain sebagai bahasa kedua mereka.

Walaupun, soalan berkaitan motivasi ekstrinsik turut dibina bagi mengukur tahap motivasi pelajar tingkatan empat semasa mempelajari Bahasa Melayu. Secara keseluruhannya, motivasi ekstrinsik peserta kajian berada pada tahap yang baik dan positif. Hal ini dibuktikan apabila hasil temu bual mendedahkan kesemua peserta kajian memaparkan keinginan yang tinggi yang mana wujud persaingan yang sihat bersama rakan ketika mempelajari Bahasa Melayu berdasarkan konstruk yang telah dibina. Pertama ialah soalan berkaitan *“Adakah pelajar ingin guru bahasa Melayu tahu bahawa kamu adalah pelajar terbaik dan boleh diharap bagi subjek tersebut, kenapa?”* Peserta telah sebulat suara menyatakan mereka ingin guru bahasa Melayu tahu bahawa mereka adalah pelajar terbaik dan boleh diharap bagi subjek tersebut. Peserta kajian ingin guru bahasa Melayu mereka mengetahui supaya boleh membantu dalam meningkatkan prestasi dan mahu menjadi pelajar contoh agar dapat membantu rakan-rakan lain berkaitan topik yang kurang difahami. Ini disokong oleh kajian Said (2016) yang menyatakan bahawa guru bahasa Melayu di daerah Samarahan, Sarawak sewajarnya mengetahui akan kebolehan para pelajarnya supaya dapat menanam minat dan motivasi yang positif dalam mempelajari bahasa Melayu khususnya mereka yang lemah dan memerlukan bimbingan baik. Seterusnya ialah *“Adakah pelajar berasa seronok bersaing dengan pelajar lain dalam hal-hal berkaitan subjek Bahasa Melayu, kenapa?”* Peserta kajian sebulat suara menyatakan mereka berasa seronok apabila bersaing dengan pelajar lain dalam perkara yang berkaitan dengan subjek Bahasa Melayu.

Hal ini dikatakan demikian kerana, peserta kajian sentiasa ingin bersaing serta ingin memperbaiki dan meningkatkan tahap kemampuan. Dapatan ini bertepatan dengan kajian Abdul Rasid Jamian (2011) yang menunjukkan motivasi murid-murid untuk terus mempelajari bahasa Melayu khususnya dalam membaca dan menulis akan terus terbentuk apabila

wujudnya keyakinan dan keseronokan dalam diri mereka untuk bersaing dengan rakan lain.

Seterusnya ialah “*Adakah pelajar ingin tunjukkan kepada guru bahawa telah mencuba sedaya upaya dalam subjek bahasa Melayu, kenapa?*” Secara keseluruhannya, hasil temu bual peserta kajian sebulat suara menyatakan mereka ingin menunjukkan kepada guru mereka bahawa mereka telah mencuba sedaya upaya untuk subjek bahasa Melayu. Hal ini dikatakan demikian kerana, mereka berpendapat bahawa guru bahasa Melayu akan memberikan fokus yang lebih kepada topik-topik yang lemah.

Ini disokong oleh Noraini Bidin dan Zamri Mahamod (2016) dalam kajiannya iaitu “kesediaan murid sekolah menengah terhadap pelaksanaan pentaksiran berasaskan sekolah dalam mata pelajaran Bahasa Melayu” yang mana sistem PBS membuka peluang kepada murid-murid untuk menunjukkan keupayaan dalam mempelajari bahasa Melayu. Akhir sekali ialah “*Adakah pelajar berasa bimbang apabila guru bahasa Melayu mengkritik tugas kamu, kenapa?*” Hasil daripada temu bual ketiga-tiga peserta kajian bersetuju dengan menyatakan mereka tidak berasa bimbang apabila guru bahasa Melayu mengkritik tugas yang dilakukan. Peserta kajian mengambil kritikan sebagai satu teguran yang positif untuk memperbaiki topik-topik yang lemah. Dapatan ini selari dengan kajian yang dilakukan oleh Nor Asmah Abdullah dan Muhammad Syawal Amran (2021) yang mendedahkan motivasi murid berdasarkan kepada perspektif guru semasa pembelajaran bahasa Melayu dalam talian semasa Pandemik Covid-19 akan meningkat apabila guru bahasa Melayu mengkritik secara kritis dalam tugas yang diberikan.

KESIMPULAN, IMPLIKASI DAN CADANGAN

Kesimpulannya, guru bahasa Melayu telah mempelbagaikan strategi pengajaran bahasa Melayu semasa sesi pengajaran di sekolah. Kreativiti guru dalam mengaplikasikan strategi pengajaran ini sedikit sebanyak mempengaruhi motivasi pelajar termasuklah motivasi intrinsik dan motivasi ekstrinsik. Strategi pengajaran guru yang diaplikasikan termasuklah strategi berpusatkan guru, strategi berpusatkan pelajar, berpusatkan aktiviti serta berpusatkan bahan. Strategi berpusatkan guru sangat membantu dalam melahirkan pelajar yang bersemangat dan berdaya saing. Dalam pada itu, strategi pengajaran yang berpusatkan pelajar mampu menaikkan semangat sikap ingat tahu pelajar itu sendiri serta menggalakan pelajar meneroka berkaitan topik yang dibincangkan. Selain itu, strategi yang berpusatkan aktiviti iaitu belajar sambil bermain juga turut diaplikasikan oleh guru Bahasa Melayu. Akhir sekali, strategi berpusatkan bahan juga menjadi pilihan guru dalam dapatan ini. Seterusnya, motivasi pelajar juga berada pada tahap yang baik. Motivasi pelajar tingkatan empat diukur dan dibahagikan kepada

dua iaitu motivasi intrinsik dan motivasi ekstrinsik. Dalam pada itu, wujud perkaitan antara strategi pengajaran yang diaplikasikan oleh guru dalam membentuk motivasi pelajar di dalam kelas. Oleh itu, usaha guru dalam memastikan pelaksanaan pengajaran yang efektif sewajarnya disambut baik oleh semua pihak khususnya daripada komitmen pelajar, peranan sekolah serta kerjasama ibu bapa yang berterusan. Perkara ini sangat penting kerana dapat membentuk semangat dan kecekalan para pendidik bagi meningkatkan tahap kemahiran siberlogi dari semasa ke semasa seiring dengan perkembangan trend pendidikan terkini.

RUJUKAN

- Abdullah, N. A., & Amran, M. S. (2021). Perspektif Guru Terhadap Penglibatan Murid Dalam Pengajaran Dan Pembelajaran Secara Atas Talian Semasa Pandemik Covid-19 Di Malaysia *eacher Perspective Of Student Involment In Online Teaching And Learning During The Covid-19 Pandemic In Malaysia. International Journal of Advanced Research in Islamic Studies and Education, 1*(4), 32-39.
- Abidin, Z. (2019). Urgensi Penanaman Akhlak ditengah Maraknya Kasus Kenakalan Remaja. *Research and Development Journal of Education, 5*(2), 51-65.
- Ahmad, N., Othman, S., Sabil, A. M., Mokhtar, M. M., Nawawi, M. A. M., & Hason, Z. (2021). Pengaruh Didik Hibur dalam Meningkatkan Kesiediaan Belajar KemahiranMembaca Bahasa Melayu Murid Belum Menguasai Tahap Pencapaian Minimum [The Influence Of Edutainment in Enhancing The Learning Readiness of Reading Skills in Malay Language of Low Achieve. *Asian Journal of Civilizational Studies (AJOCS), 3*(1), 45-57.
- Ambarita, J., Yuniati, E., & Sinaga, N. (2020). Persepsi guru pendidikan Agama Kristen Indonesia terhadap pembelajaran online di tengah COVID-19 dan era industri 4.0. *Jurnal Shanan, 4*(2), 174-193.
- Ameli, A., Hasanah, U., Rahman, H., & Putra, A. M. (2020). Analisis keefektifan pembelajaran online di masa pandemi COVID-19. *Mahaguru: Jurnal Pendidikan Guru Sekolah Dasar, 1*(2), 28-37.
- Azizan, S. N. C., & Nasri, N. M. (2020). Pandangan Guru Terhadap Pembelajaran dalam Talian melalui pendekatan Home Based Learning (HBL) semasa tempoh Pandemik COVID-19: Teacher's

View on Online Learning through Home Based Learning approach (HBL) during period COVID-19 Pandemic. *PENDETA*, 11(2), 46-57.

- Baharuddin, S. H., & Badusah, J. (2016). Tahap penggunaan web 2.0 dalam pengajaran guru Bahasa Melayu sekolah menengah (Level of using Web 2.0 in Malay Language teaching secondary school teacher). *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 5(2), 38-48.
- Bahtiar, R. A., Ibrahim, S., Ariffin, H., Ismail, N. H., & Isa, W. M. K. W. (2020). Peranan dan cabaran pemimpin pendidikan dalam memastikan matlamat dan agenda pendidikan dilestari dalam tempoh perintah kawalan pergerakan (PKP) Covid-19. *Institut Aminuddin Baki, Kementerian Pendidikan Malaysia*.
- Bidin, N., & Mahamod, Z. (2016). Kesiediaan Murid Sekolah Menengah Terhadap Pelaksanaan Pentaksiran Berasaskan Sekolah Dalam Mata Pelajaran Bahasa Melayu (Readiness Secondary School Students on the Implementation of School Based Assessment in Malay Language Subject). *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 6(1), 64-76.
- Busri, A. A., & Mohammad, W. M. R. W. (2021). Strategi pengajaran guru Bahasa Melayu dalam menangani masalah bacaan dalam kalangan murid disleksia di sekolah rendah pedalaman Sarawak. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3(1), 618-627.
- Chew, F. P., & Ismail, M. F. (2020). Pelaksanaan pendekatan bermain dalam pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu murid prasekolah: The implementation of play approach in teaching and learning of Malay language for preschool students. *Jurnal Pendidikan Awal Kanak-kanak Kebangsaan*, 9(1), 14-25.
- Chong, O. S., Mahamod, Z., & Hamzah, M. I. M. (2017). Meneroka Kaedah Pengajaran Guru Cemerlang Bahasa Melayu Negeri Sarawak: Satu Kajian Kes (Exploring Teaching Methods of Sarawak Malay Language Excellent Teacher: A Case Study). *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 7(1), 93-108.
- Diananda, A. (2019). Psikologi remaja dan permasalahannya. *ISTIGHNA: Jurnal Pendidikan dan Pemikiran Islam*, 1(1), 116-133.
- Fatimah, A. S., Santiana, S., & Sulastri, F. (2021). Learner's experience on the use of mobile device for autonomous listening: A narrative inquiry. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 17(S1), 193-204.

- Foster, P., & Carboni, I. (2009). Using student-centered cases in the classroom: An action inquiry approach to leadership development. *Journal of Management Education*, 33(6), 676-698.
- Hamzah, I. N. S., & Mahamod, Z. (2021). Strategi Pengajaran Dalam Talian Yang Digunakan Oleh Guru Bahasa Melayu Dalam Meningkatkan Kemahiran Membaca Murid Sekolah Rendah (Online Teaching Strategies Used by Malay Language Teachers in Improving Reading Primary School Students). *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 11(2), 54-67.
- Hoq, M. Z. (2020). E-Learning during the period of pandemic (COVID-19) in the kingdom of Saudi Arabia: an empirical study. *American Journal of Educational Research*, 8(7), 457-464.
- Husin, K., Yusof, A., & Sahaari, M. (2011). Pedagogi Bahasa (amalan bilik darjah). *Tanjong Malim. Emeritus Publications*.
- Iberahim, A. R., Mahamod, Z., & Mohammad, W. M. R. W. (2017). Pembelajaran abad ke-21 dan pengaruhnya terhadap sikap, motivasi dan pencapaian Bahasa Melayu pelajar sekolah menengah (21th Century Learning and the influence of attitude, motivation and achievements Malay Language Secondary School Student). *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 7(2), 77-88.
- Liu, H., Manzoor, A., Wang, C., Zhang, L., & Manzoor, Z. (2020). The COVID-19 outbreak and affected countries stock markets response. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(8), 1-19.
- Ishak, A. A., & Talaat, A. Z. M. A. (2020). Pembelajaran atas talian: tinjauan terhadap kesediaan dan motivasi dalam kalangan pelajar Diploma logistik dan pengurusan rantai bekalan, Politeknik Seberang Perai, Pulau Pinang. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 2(4), 68-82.
- Jamian, A. R. (2021). Permasalahan kemahiran membaca dan menulis Bahasa Melayu murid-murid sekolah rendah di luar bandar. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 1(1), 1-12.
- Jasmi, K. A., & Salleh, N. (2013). Pendekatan pengajaran dan pembelajaran berpusatkan pelajar dalam kecemerlangan guru cemerlang pendidikan Islam dan Guru di sekolah menengah: Satu kajian kes. In *3rd International Conference on Islamic Education* 6-7).

- Kemang, T., Ismail, A., & Zakaria, N. (2019). Faktor yang mempengaruhi motivasi pembelajaran Bahasa Melayu dalam kalangan murid di SJKC Chung Hwa Teluk Kemang.
- Mahamod, Z., & Embi, M. A. (2005). Strategi pembelajaran bahasa Melayu mengikut jantina di luar kelas. *Jurnal Pendidikan*, 30(1), 51-73.
- Noor, M. S. M., & Zakaria, M. A. Z. M. (2018). Tinjauan motivasi, sikap dan peningkatan prestasi murid sekolah rendah melalui penggunaan halaman celik akal (VLE). *Sains Humanika*, 10 (2) (3-2).
- Rahmad, M., & Mahamod, Z. (2021). Tahap Kecerdasan Pelbagai Dan Motivasi Pelajar Tingkatan Enam Dalam Pembelajaran Bahasa Melayu. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3(1), 319-330.
- Remeirs, F. (2021). Pendidikan dan COVID-19: pemulihan daripada kejutan oleh pandemik dan membina semula dengan lebih baik. *Siri Amalan Pendidikan*, 34.
- Samsudin, S., & Hong, K. T. C. (2016). The relationship between mental health and undergraduate student achievement: A study at Universiti Utara Malaysia. *Malaysian Journal of Health Sciences*, 14(1), 11-16.
- Shifflet, M., & Brown, J. (2006). The use of instructional simulations to support classroom teaching: A crisis communication case study. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 15(4), 377-395.
- Sidek, S., & Hashim, M. (2016). Pengajaran Berasaskan Video dalam Pembelajaran Berpusatkan Pelajar: Analisis dan Kajian Kritikal: Video-Based Teaching in Student-Centered Learning: Analysis and Critical Review. *Journal of Information and Communication Technology in Education*, 3(1), 24-33.
- Siong, W. W., & Osman, K. (2018). Pembelajaran berasaskan permainan dalam pendidikan STEM dan penguasaan kemahiran abad ke-21. *Politeknik & Kolej Komuniti Journal of Social Sciences and Humanities*, 3(1), 121-135.
- Subri, M. R., Yaakub, R., & Nudin, A. B. (2021). Pelaksanaan Pengajaran Guru Cemerlang dalam Mata Pelajaran Bahasa Melayu ketika Pandemik COVID-19: Satu Kajian Kes: The Implementation of

Teaching among Excellent Teachers in Malay Language Subject during COVID-19 Pandemic: A Case Study. *PENDETA*, 12(1), 21-32.

Windhiyana, E. (2020). Dampak Covid-19 terhadap kegiatan pembelajaran online di sebuah perguruan tinggi kristen di Indonesia. *Perspektif Ilmu Pendidikan*, 34(1), 1-8.

Zulkifli, N. Z. M., & Bakar, S. S. A. (2016). Hubungan Antara Strategi Pembelajaran Bahasa Melayu Dengan Motivasi Dalam Kalangan Pelajar Di Jerman: The Relationship between Malay Language Learning Strategies and Motivation among Students in Germany. *PENDETA*, 7(1), 85-94.